

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 2/05
19.04.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Јасминке Станојевић и Мирјане Грубић, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ адвокат, против туженог "ББ", чији је пуномоћник БВ адвокат, ради заштите ауторског права и накнаде штете, вредност предмета спора 5.000,00 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Окружног суда у Крагујевцу П.бр. 1/01 од 23.9.2004. године, у седници одржаној на дан 19.4.2005. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Окружног суда у Крагујевцу П.бр. 1/01 од 23.9.2004. године.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА и обавезан тужени "ББ" из Крагујевца да тужиоцу исплати накнаду за експлоатацију његовог патентног права објављеног у "Гласнику интелектуалне својине" бр. __ под бр. __ као ВВ од 253.271,00 динара са законском затезном каматом почев од 14.3.2001. године као дана подношења тужбе до исплате у року од 15 дана по правоснажности пресуде. Ставом другим изреке, забрањена је туженом даља производња и продаја полуаутоматског ловачког карабина изведеног на основу стандардне полуаутоматске пушке "М-77" намењеног за цивилне потребе првенствено за лов које је право тужилац заштитио актом ЈУ П-616 од 5. 12.1996.године под претњом кажњавања одговорног лица и извршења и ставом трећим, обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 63.865,42 динара у року од 15 дана под претњом извршења.

Против наведене пресуде благовремено је изјавио жалбу тужени побијајући је због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на жалбу са предлогом да се жалба туженог као неоснована одбије а тужени обавезе да тужиоцу накнади трошкове одговора на жалбу у висини од 7.200,00 динара.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу чл. 365. ЗПП ("Службени лист СРЈ", бр. 15/99 и 3/02) који се на конкретан случај примењује на основу овлашћења из чл. 491. ст. 1. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 125/2004), у границама разлога наведених у жалби, Врховни суд, као другостепени суд, нашао је да жалба туженог није основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 354. ст. 2. ЗПП, на које Врховни суд, као другостепени суд пази по службеној дужности.

Није основано ни истицање туженог у жалби о погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању и погрешној примени материјалног права.

Међу странкама у току парнице није било спорно да тужиоцу као носиоцу заштићеног патента под називом полуаутоматски ловачки карабин, припада право на накнаду, јер тужени у производњи свог производа "ЛКП 96а" користи елементе тужиочевог патента заштићеног код Завода за патенте актом бр. П-216/96 од 5.2.1996. године и који је објављен у гласнику "Интелектуалне својине" бр. __ од __. године без одобрења тужиоца. Међу странкама у току парнице била је спорна само висина накнаде која тужиоцу припада за искоришћавање његовог заштићеног патента у производњи туженог за период од 1998. године. Вештачењем од стране вештака машинске струке магистра ГГ, а на сагласан предлог пуномоћника странака, да се висина накнаде за коришћење тужиочевог патента утврди према критеријумима предвиђеним нормативним актима туженог, у првостепеном поступку утврђено је да би према одговарајућој формули за искоришћавање награде ауторима техничког унапређења (као највишег облика стваралаштва у радном односу) и у складу са одредбама Закона о патентима тужиоцу за све време трајања патента (20 година) припадала накнада у висини од 723.632,95 динара. Ово због тога што тужилац са туженим није закључио посебан уговор о искоришћавању свог патента, а како се патент тужиоца у производњи туженог користи од 1998. године, односно 7 година, по истој методологији обрачуна до дана вештачења, тужиоцу припада накнада у висини од 253.271,00 динар. Производ туженог означен као "ЛКП 96а" не би без елемената - делова тужиочевог патента могао да се користи нити да има употребну и тржишну вредност.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно је и по оцени Врховног суда усвојен тужбени захтев правилном применом одредаба чл. 79. ст. 1. тач. 2. и 3. Закона о патентима ("Службени лист СРЈ", бр. 15/95) а за одлуку дати јасни и правилни разлози које у свему као основане прихвата и Врховни суд.

Није основано истицање туженог у жалби о погрешној примени материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању, а наиме, да је тужиоцу накнаду требало одредити према чл. 99. ст. 1. и 2. Закона о патентима и чл. 31. и 32. Правилника о заштити проналазака туженог те тач. 410. и тач. 420. Организационог упутства за примену Правилника туженог.

Ово, због тога што је одредбом чл. 99. Закона о патентима прописано да се критеријуми за утврђивање висине накнаде и начин и време плаћања накнада одређују општим актом, уговором којим се уређује радно правни однос између послодавца и запосленог или посебним уговором који послодавац и проналазач закључе поводом конкретног проналаска. У случају спора о висини, начину и времену плаћања накнаде одлучује суд на захтев проналазача или послодавца узимајући у обзир допринос тог проналаска повећању добити, односно стварању уштеда у предузећу. Тужени се погрешно позива на одредбу чл. 99. ст. 1. и 2. Закона о патентима који се односи на накнаду за проналаске из радног односа, а у парници међу странкама није било спорно да тужилац није радник туженог и да се не ради о проналаску из радног односа (чл. 95. Закона о патентима). Како тужилац и тужени нису закључили уговор о накнади, а ради утврђивања висине накнаде која тужиоцу припада, сагласно су предложили да се накнада утврди према општим актима туженог и то Организационог упутства из 1992. године и Правилника о заштити проналазака и техничких унапређења из 1996. године који су били у примени код туженог у време када је тужилац заштитио патентом свој проналазак. Како време трајања патента износи 20 година, по чл. 69. Закона о патентима, то је вештак, правилно и по оцени Врховног суда, утврдио колика накнада тужиоцу припада за 20 година, а како се тужиочев патент у производњи туженог користи 7 година почев од 1998. године, по истој методологији обрачуна до дана вештачења утврђена је накнада која тужиоцу припада, а то је управо досуђени износ од 253.271,00 динар. Тужени се, у жалби позива на погрешну примену одредаба Организационог упутства туженог из 1992. године и то на тач. 4.2.0. О овим примедбама, које тужени понавља у жалби а које је и истакао као примедбе налаз и мишљење судског вештака, судски вештак се изјаснио приликом саслушања на главној расправи пред првостепеним судом дана 23. 9. 2004. године истичући да оваква примедба туженог није основана. То што се тужени позива на тач. 4.2.0. односи се на техничко унапређење. Међутим, накнада је тужиоцу утврђена за патент као виши облик стваралаштва који ужива посебну заштиту (чл. 2. Закона о патентима) а према формули одређеној чл. 4.1.0. Организационог упутства за примену Правилника о заштити проналазака и техничких унапређења туженог како су парничне странке сагласно предложиле, па је и по оцени Врховног суда висина накнаде правилно утврђена.

Како је у току поступка утврђено да тужени од 1998. године у производњи свог производа "ЛКП 96а", користи делове тужиоцевог патента полуаутоматски ловачки карабин и ставља их у промет без његовог одобрења као носиоца патента, и који без тужиоцевог патента не би имао ни употребну ни тржишну вредност, дужан је и по оцени Врховног суда, да у смислу чл. 79. ст. 1. тач. 3. Закона о патентима тужиоцу накнади штету за период од 7 година, односно од дана када је ставио у промет тужиочев патент без његовог одобрења до дана обављеног вештачења, у висини утврђеној вештачењем. Истовремено, правилно је туженом изречена забрана даље производње и продаје полуаутоматског ловачког карабина изведеног на основу стандардне полуаутоматске пушке "М-77" намењеног за цивилне потребе првенствено за лов а које право је тужилац заштитио актом ЈУ П-616 од 5. 12. 1996. године сагласно чл. 79. ст. 1. тач. 2. Закона о патентима.

Како је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно примењено материјално право, без битних повреда одредаба парничног поступка, то је Врховни суд одбио као неосновану жалбу туженог и првостепену пресуду потврдио применом чл.368. ЗПП.

Председник већа-судија,

Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка

сд